

Letterenfonds Vertaalprijzen naar Alicja Oczko en naar Harm Damsma en Niek Miedema

30 september 2016

Op de heiligendag van Sint Hiëronymus, de beschermheer van alle vertalers, maken wij graag de winnaars bekend van de Letterenfonds Vertaalprijzen 2016. De Vertaalprijzen gaan dit jaar naar Alicja Oczko (Nederlands-Pools) en het duo Harm Damsma en Niek Miedema (Engels-Nederlands). De prijsuitreiking volgt op vrijdag 9 december a.s. in Amsterdam. Aan beide bekroningen is een bedrag van 10.000 euro verbonden.

De Letterenfonds Vertaalprijs wordt uitgereikt aan literair vertalers die zich zowel onderscheiden door de hoge kwaliteit van hun vertaaloeuvre als door hun inzet als ambassadeur voor een bepaald taalgebied of genre. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een literair vertaler *in* het Nederlands en eens in de twee jaar aan een literair vertaler *uit* het Nederlands.

Harm Damsma (1946) en **Niek Miedema** (1955) vormen sinds 1994 een vast vertaalduo. Hun enthousiasme voor het vak is in al hun bezigheden voelbaar, of ze nu vertalen, doceren, recenseren, of een lezing geven. Aan de basis van al dat plezier staat een zeer serieuze en ambitieuze vertaalhouding en een kritische samenwerking. Sinds *Ulverton* van Adam Thorpe, het boek dat hen samenbracht, vertaalden ze enkele tientallen, doorgaans gecompliceerde romans. Ze zijn niet alleen de vaste vertalers van hedendaagse auteurs als Thorpe, David Mitchell, Michel Faber, Nadeem Aslam en Joseph O'Connor, maar vertaalden ook klassiekers als *Ivanhoe*.

De jury roemt in het bijzonder hun recente vertaling van *A Clockwork Orange* van Anthony Burgess (Athenaeum-Polak & Van Gennep). Zowel de zelfbedachte straattienertaal als de plechtstatige frases hebben de vertalers schijnbaar moeiteloos bewaard. Sterker nog, het vertaalduo excelleert in creatieve en inventieve vertalingen van literatuur vol vrije dialogen en buitenissige dialecten. Dat blijkt bijvoorbeeld ook uit vertalingen als *De niet verhoorde gebeden van Jacob de Zoet* en *Tijdmeters* van David Mitchell (Nieuw Amsterdam) en *Het boek van wonderlijke nieuwe dingen* van Michel Faber (Podium). Damsma en Miedema bouwen een persoonlijke band op met deze auteurs en zijn trouw aan hun oeuvres. Daarnaast leiden zij als docent aan de Vertalersvakschool en als mentor een nieuwe generatie vertalers op, en promoten ze in interviews, recensies en lezingen met liefde de literatuur en het vertalersvak.

Alicja Oczko (1967) heeft zich ontwikkeld tot de belangrijkste en productiefste vertaler van Nederlandstalige literatuur in het Pools. Na haar studie Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de Universiteit van Wroczlaw, die ze afrondde met een doctoraalscriptie over *Het Achterhuis* van Anne Frank, woonde ze vier jaar in Nederland om haar kennis van de Nederlandse taal en cultuur te perfectioneren. *Het Achterhuis*, in het Pools: *Dziennik*, werd in 2000 ook haar eerste vertaling. Daarna heeft ze werk vertaald van onder anderen J. Bernlef, Matthijs van Boxsel, Hella S. Haasse, Moses Isegawa, Cees Nooteboom en P.F. Thomése. Recent werkte ze aan vertalingen van het werk van Stefan Hertmans, in 2015 werd *Wojna i terpentyna* gepubliceerd, de Poolse versie van *Oorlog en terpentijn*, dit jaar volgen vertalingen van *Harder dan sneeuw* en *Naar Merelbeke*; alle drie bij de Poolse uitgeverij Wydawnictwo Marginesy. In 2017 verschijnt haar vertaling van *Baltische zielen* van Jan Brokken bij Uitgeverij Noir sur Blanc. Naast haar vertaalwerk spant Alicja Oczko zich ook op andere manieren in om de Nederlandstalige literatuur in Polen aan de man te brengen. Ze schrijft veelvuldig leesrapporten voor Poolse uitgeverijen, wat onlangs onder andere resulteerde in de aankoop door een Poolse uitgever van *Het smelt* van Lize Spit, begeleidt regelmatig beginnende vertalers Nederlands-Pools als mentor en heeft leiding gegeven aan een aantal vertaalateliers Nederlands-Pools die door het Nederlands Letterenfonds/Vertalershuis Amsterdam en het Expertisecentrum Literair Vertalen zijn georganiseerd.

<http://www.letterenfonds.nl/nl/entry/1451/letterenfonds-vertaalprijzen-naar-alicja-oczko-en-naar-harm-dams>